

JOSEP
COLOM

20.08.20
AUDITORI ESPAI TER

40
FESTIVAL
DE
TORROELLA
DE
MONTGRÍ

JOSEP COLOM

20.08.20
AUDITORI ESPAI TER

FRÉDÉRIC CHOPIN (1810-1849)
Nocturn en Mi major, Op. 62, núm. 2

7'

FRÉDÉRIC CHOPIN
Sonata per a piano núm. 3 en Si menor, Op. 58
Allegro maestoso
Scherzo - Molto vivace
Largo
Finale - Presto non tanto

28'

FRANZ LISZT (1811-1886)
Unstern!-Sinistre

6'

FRANZ LISZT
Sonata per a piano en Si menor, S. 178
Lento assai - Allegro energico
Andante sostenuto
Allegro energico

34'

CONCERT SENSE PAUSA

Josep Colom
Piano

EL MOMENT HISTÒRIC DEL PIANO

El Romanticisme va ser, a la primera meitat del segle XIX, el moment històric per excel·lència del piano, que va esdevenir l'instrument de referència per fer música als salons privats i a les sales de concerts públics, que s'acabaven d'instaurar com a esdeveniment social. És justament en aquest moment que l'interpret esdevé el virtuós admirat, aclamat i exaltat per una audiència que es rendeix als seus dots interpretatius.

Frédéric Chopin i Franz Liszt encarnen la figura per excel·lència del pianista virtuós del Romanticisme i ho fan des de dos vessants diferents. Chopin, taciturn i malaltís, des de la intimitat dels salons parisencs amb les seves obres refinades; i Liszt, vehement i hiper-energètic, des de les sales de concert exhibint les seves extraordinàries habilitats tècniques en el que ell mateix va definir com a «virtuosisme transcendental».

Nascuts amb un any de diferència, tots dos van coincidir a París, Chopin provinent de Polònia i Liszt, d'Hongria. Els va presentar el compositor parmesà Ferdinando Paër. La seva relació va oscil·lar entre la cordialitat i la rivalitat, tot i que l'introvertit Chopin mai va ser rival de Liszt a les sales de concerts. Chopin va dedicar la seva primera sèrie d'estudis, els Opus 10, a Liszt, que els va interpretar sovint en els seus concerts, tot i que en un estil força allunyat del de Chopin. Per la seva banda, el compositor hongarès va escriure la primera biografia de Chopin, en la qual afirma que no entenia el compositor polonès. «El seu caràcter no s'entenia fàcilment [...] i els seus sentiments, com els caragolats plec d'una serp enroscada, estaven mig ocults, mig revelats».

Els dos compositors, Chopin i Liszt, són els protagonistes del concert d'aquest vespre, que presenta una sonata de cadascun que tenen en comú que comparteixen la mateixa tonalitat, Si menor, i que alhora reflecteixen les personalitats musicals diferenciades de cadascun.

La *Sonata núm. 3 en Si menor*, Op. 58, és l'última de les sonates per a piano de Chopin. Escrita el 1844, és una obra de maduresa i considerable virtuosisme, en la qual abunda el lirisme en una estructura força tradicional. Obra rica amb textures contrapuntístiques, comença amb un moviment líric, seguit d'un ràpid *Scherzo* que desemboca en un *Largo* amb reminiscències de nocturn i acaba amb un efectista final.

«Frédéric Chopin i Franz Liszt encarnen la figura per excel·lència del pianista virtuós del Romanticisme»

La *Sonata en Si menor*, S. 178, va ser completada per Liszt el 1853 i la va dedicar a Robert Schumann, qui el 1839 li havia dedicat la seva *Fantasia en Do major*, Op. 17. L'obra la va estrenar el 1857 a Berlín Hans von Bülow i la seva rebuda va ser dispar. El musicòleg Eduard Hanslick la va criticar, com Brahms i Anton Rubinstein, però Wagner s'hi va mostrar a favor. La sonata va trigar força a entrar al repertori, fins a començaments del segle XX, en especial per la seva gran dificultat tècnica i perquè no va ser entesa del tot. És una partitura enginyosament estructurada en nivells i construïda sobre la transformació temàtica constant d'uns pocs motius que passen d'amençadors i violents a belles melodies. La sonata, de més de mitja hora de durada, s'interpreta sense interrupció entre els moviments.

El programa es completa amb el *Nocturn en Mi major*, Op. 62, núm. 2 de Chopin i *Unstern!-Sinistre* (literalment, «sense estrella»), una obra de Liszt de 1881 de caràcter violent amb un final paroxíctic.

LOURDES MORGADES

JOSEP COLOM

Al llarg de la seva carrera, Josep Colom ha tocat amb la Bamberger Symphoniker, l'Orquestra Filharmònica d'Oslo, la London Philharmonic, l'Orquestra Filharmònica de Varsòvia, l'English Chamber Orchestra, la RAI a Torí, l'Orquestra Simfònica de Boston en el marc del Festival de Tanglewood, l'Orquestra Nacional d'Espanya, la Simfònica de Galícia, l'Orquestra de la RTVE i l'Orquestra Gulbenkian, entre d'altres. I ha estat dirigit per mestres com Rafael Frühbeck de Burgos, Sergiu Comissiona, Franz-Paul Decker, Alexander Gibson, Eliahu Inbal, Kirill Kondrashin, Víctor Pablo, Josep Pons, Antonio Ros Marbà o Antoni Wit.

El pianista Josep Colom va néixer a Barcelona el 1947. La música sempre va ser quelcom important en el seu àmbit familiar i de jove va guanyar el concurs internacional de Jaén (1977) i el de Santander (1978), que el van ajudar a donar-se a conèixer a Espanya. Més tard, va rebre el Premi Nacional de Música del Ministeri de Cultura espanyol.

A la dècada dels vuitanta, la seva activitat pública va començar a créixer a poc a poc i actualment fa concerts regularment amb la pràctica totalitat de les orquestres espanyoles sota la direcció de les millors batutes i fa recitals i música de cambra en els principals festivals i auditoris. També manté una notable activitat concertística internacional, principalment a França on va estudiar a la dècada dels setanta, a l'École Normale de Musique de París, fundada per Alfred Cortot, i on també ha enregistrat la major part dels seus treballs discogràfics per al segell Mandala, amb obres de Brahms, Franck, Blasco de Nebra, Mompou o Falla.

També ha enregistrat en directe per al segell RTVE un DVD amb el *Concert núm. 3 per a piano* de Prokófiev i un disc amb obres de Chopin, Debussy i Ravel. Actualment grava per al segell Eudora, amb el qual ha enregistrat discos com *Dialogue*, amb obres de Mozart i Chopin; *Confluences*, amb

partitures de Bach i Chopin; i un tercer amb les tres últimes sonates de Beethoven. Acaba de publicar amb Eudora un nou disc amb les sonates en Si menor de Chopin i Liszt.

Molts músics l'han ajudat a evolucionar, però especialment ho ha fet el compositor Joan Guinjoan, que durant la seva etapa de formació el va ajudar a desenvolupar una manera d'abordar la música i l'execució pianística més racional i estructurada. Al llarg de la seva carrera ha treballat amb les grans orquestres, directors, amb quartets de corda i nombrosos músics.

La pedagogia s'ha convertit en els últims anys en una part important per a ell i en una oportunitat gràcies al contacte amb els músics més joves per renovar l'entusiasme pel redescobriments del gran repertori.

Josep Colom va actuar per primera vegada al Festival de Torroella de Montgrí en l'edició de 1985 i hi va tornar en la de 2012 i 2014 en el marc del Festival de Piano de Setmana Santa.
www.josepcolom.com

40è FESTIVAL DE
TORROELLA 20/21

JM Torroella de Montgrí

40è Festival de Torroella de Montgrí

Facebook: @FestivalTorroelladeMontgri

Twitter: @Fest_Torroella

Instagram: @festivaldetorroella

#FestivalTorroella40

www.festivaldetorroella.cat